

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ” – СВИЩОВ

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА ЗА ПРИЛАГАНАТА СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА И ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪСТОЯНИЕТО И ИЗМЕНЕНИЕТО НА АКТИВИ, ПАСИВИ, ПРИХОДИ И РАЗХОДИ ЗА 2019 ГОДИНА

Обяснителната записка е приложение към годишния финансов отчет на Стопанска академия „Димитър Апостолов Ценов“, изготвена в съответствие т. 1.4. от Заповед № 1338 от 22.12.2015 г. на министъра на финансите и съдържа пояснения за прилаганата счетоводна политика и допълнителна информация за състоянието и изменението на активи, пасиви, приходи, разходи и задбалансови позиции. Информацията за изпълнението на показателите по бюджета и сметките за средства от Европейския съюз е представена с отделна обяснителна записка към отчета за касового изпълнение на бюджета, сметките за средства от Европейския съюз и сметките за чужди средства.

Стопанска академия „Димитър Апостолов Ценов“ (СА „Д. А. Ценов“) е акредитирано държавно висше училище, бюджетно предприятие съгласно §1, т.1 от Закона за счетоводството, със статут на второстепенен разпоредител с бюджет към Министерството на образованието и науката, съгласно чл. 11, ал. 9 от Закона за публичните финанси.

Финансовият отчет е изготвен за всички дейности, на база сводирана оборотна ведомост от единна счетоводна програма. Отчетът обхваща периода 01.01.2019 г. – 31.12.2019 г. и е изготвен в лева, съгласно утвърдените форми от Министъра на финансите за бюджетните организации. Наличните средства във валута са оценени в левова равностойност по заключителните курсове на БНБ за 2019 година.

С писмо на Министерство на финансите – Дирекция “Държавно съкровище” - ДДС № 06/23.12.2019 г. се дадоха указания за реда, сроковете и процедурите за годишното счетоводно приключване на бюджетните организации за 2019 година.

Годишният финансов отчет на СА „Д. А. Ценов“ включва следните елементи:

Баланс;

Отчет за приходите и разходите;

Отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средства от Европейския съюз и сметките за чужди средства;

Приложение, съдържащо обяснителна записка.

I. Пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Годишния финансов отчет е изготвен при спазване на общите принципи и изисквания на Закона за счетоводството, Закона за публичните финанси, Националните счетоводни стандарти и указанията за тяхното прилагане в бюджетните предприятия дадени с ДДС № 20/2004 г., Сметкоплана на бюджетните организации и указанията дадени с ДДС № 14/2013 г. и ДДС № 8/2014 г. за прилагане на Сметкоплана на бюджетните организации, Единната бюджетна класификация, ДДС 05/30.09.2016 г. за

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ "Д. А. ЦЕНОВ" – СВИЩОВ

начисляване на амортизации на нефинансовите дълготрайни активи от бюджетните организации, ДДС 08/27.12.2017 г., ДДС № 10/28.12.2017 г., ДДС № 08/21.12.2018 г.

Дълготрайните материални и нематериални активи (ДМА и НМДА)
Дълготрайните материални активи /ДМА/ са установими нефинансови ресурси, придобити и притежавани от СА „Д. А. Ценов“, за които са изпълнени следните условия: имат натурално-веществена форма; използват се за продажба, замяна, отдаване под наем, за административни и други цели; използват се повече от един отчетен период. Един актив се признава и се отчита като ДМА, когато са изпълнени следните условия: отговаря на определението за ДМА; стойността на актива може надеждно да се изчисли; организацията очаква да получи икономически изгоди, свързани с актива. Това е възможно и в случаите, когато един актив се състои от разграничими съставни части, които отговарят поотделно на критериите за признаване на ДМА.

Стойностният праг на същественост за класифициране на материалните активи като дълготрайни е в размер на 1000,00 лева без ДДС, което не се отнася за активи закупени със средства по проекти, където се спазват условията и изискванията по проекта и бюджета към него. За компютърната конфигурация е приет праг на същественост, в размер на 500 лв. без ДДС. Същата при придобиването се класифицира и се завежда като ДМА, независимо че нейната стойност може да попадне под определения праг на същественост 1000,00 лева. Като ДМА се завеждат съществените елементи /компютър и монитор/ независимо, че тяхната индивидуална стойност може да е под минималния праг. В тези случаи цялата стойност на конфигурацията се разпределя между тях. С разходите за последваща подмяна на стойностно несъществени елементи /клавиатура и мишка/ не се променя стойността на вече признатите активи, а се отчитат като текущи разходи. По отношение на преносимите компютри и таблети се прилага праг на същественост 500 лв без ДДС.

Активи, които попадат в обхвата на дефиницията по т. 2 от СС-16, но са със стойност по-ниска от 1000,00 лева се класифицират и отчитат като краткотрайни активи (материални запаси).

Активите с историческа и художествена стойност и книгите за библиотеката се отписват на разход в отчетна група „Бюджет“ и отчетна група „СЕС“ в момента на тяхното придобиване и се завеждат в отчетна група „Други сметки и дейности“

Получените безвъзмездно ДМА се оценяват по справедлива цена.

Програмните продукти и лицензите за ползване на програмни продукти се признават за нематериални дълготрайни активи (НМДА), независимо от стойността на която са придобити, правната форма на тяхното придобиване и съществуване /собствено разработен софтуер, закупен програмен продукт или лиценз/.

Съгласно точка 86 от ДДС 07/2017 г. преглед за обезценка на ДА може да се извършва най-малко веднъж на три години, считано от 2018 година.

Амортизация

В съответствие с ДДС 05/2016 Стопанска академия начислява на амортизации на нефинансовите активи от 01.01.2017 г. В ГФО за 2019 година разходите за амортизация са начислени в пълен размер за целия период на финансовата година: от

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ “Д. А. ЦЕНОВ” – СВИЩОВ

01.01.2019 г. или датата на придобиване/въвеждане на актива (ако е по-късна от 01.01.2019 г.) до 31.12.2019 г. или датата на извеждане на актива (ако е по-ранна от 31.12.2019 г.). възприетият подход за класифициране на активите на амортизируеми и неамортизируеми в Стопанска академия е в съответствие с т. 9, буква „в” и т. 23 от ДДС № 05 от 30.09.2016 г.

Класове амортизируеми дълготрайни материални активи:

При определяне на полезните срокове за използване на дълготрайните материални активи и остатъчните им стойности, СА определя активи по класове, както следва:

Клас активи	Полезен срок	Остатъчна стойност
Административни сгради;	50	15%
Жилищни сгради, обикновените и апартаменти;	50	15%
Почивни станции, хотели, учебни центрове, оздравителни комплекси;	50	15%
Други сгради;	50	15%
Компютри, компютърни конфигурации, преносими компютри, монитори, скенери, проектори, печатащи устройства и др. подобни;	4	5%
Съзвъри;	4	5%
Друго хардуерно оборудване;	4	5%
Климатични, климатизатори, копирни машини, МФУ и други подобни;	10	5%
Водогрейни котли, хладилни, отоплителни и вентилационни системи;	15	5%
Локални компютърни мрежи и системи за контрол на достъпа;	15	5%
Машини и оборудване за печатна и издателска дейност;	15	5%
Фасадни рекламни пана, надписи и системи за външно осветление;	10	5%
Машини и оборудване – други;	15	5%
Строителни съоръжения	според характера на съоръжението	според характера на съоръжението
Летащ автомобил	15	6%
Други транспортни средства	15	6%
Офис мебели, обзавеждане и оборудване	10	5%
Кухненски и битов инвентар	10	5%
Аудио, видео и друга техника	10	5%
Друг стопански инвентар	15	5%

Класове амортизируеми дълготрайни нематериални активи:

При определяне на полезните срокове за използване на дълготрайните нематериални активи и остатъчните им стойности, СА определя активи по класове, както следва:

Програмни продукти и лицензи за програмни продукти;

Други нематериални дълготрайни активи.

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ “Д. А. ЦЕНОВ” – СВИЩОВ

Начисляването на амортизацията започва от месеца, следващ месеца, в който амортизируемият актив е придобит или въведен в употреба (за идентифицираните като трайно неупотребявани активи по т. 23-буква „з“ от ДДС 05/2016 г. подновяването на начисляването на амортизацията започва от месеца, когато отново започват да се ползват в дейността на бюджетната организация като амортизируем актив);

Начисляването на амортизацията се преустановява от месеца, следващ месеца, в който амортизируемият актив е изведен от употреба, независимо от причините за това (за активите по т. 23-буква „з“ от ДДС 05/2016 г. - от съответния месец, определен с обосновката при идентифициране на актива като трайно неизползван).

СА прилага линейен метод на амортизация, при който разходът за амортизация се разпределя пропорционално на периодите, които обхващат предполагаемия срок на годност на даден амортизируем актив.

Материалните запаси са материали, продукция, стоки, незавършено производство. При отчитането на материалните запаси – краткотрайни материални активи под формата на материали и стоки, същите се оценяват по доставната стойност. Продукцията се оценява по себестойност. Безвъзмездно получените материали се оценяват по справедлива цена.

Стоково-материалните запаси се отписват по метода на средно претеглена стойност. На стоково-материалните запаси, които са краткосрочни и бързоликвидни активи не се извършва преглед за переоценка и обезценка.

Дългосрочните инвестиции се признават първоначално по цена на придобиване, а впоследствие се прилага методът на собствения капитал. Стопанска академия притежава сто процента от капитала на две търговски дружества.

Разчетите - вземания и задължения са представени по номиналната им стойност. Вземанията подлежат на обезценка за несъбираемост на базата на анализ на всяко вземане. Посочените задължения в баланса са с текущ характер.

Паричните средства са представени по номинална стойност. Паричните средства в чуждестранна валута са оценени към 31.12.2019 г. по централния курс на Българска народна банка за съответната чуждестранна валута.

Начисления за разходи и провизии. Начисленията за отпуски на персонала включват очакваните разходи за отпуски и припадащите се върху тях осигурителни вноски.

II. Информация за състоянието и изменението на активи, пасиви, приходи, разходи и задбалансови позиции.

ОТЧЕТНА ГРУПА „БЮДЖЕТ“

II.1. БАЛАНС

Актив

Раздел А. Нефинансови активи

Дълготрайните материални активи са представени в баланса по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация. През 2019 г. не извършван преглед за обезценка на ДМА. Информация за отчетната стойност, начислената амортизация и балансовата стойност на ДМА към 31.12.2019 г. е представена в таблица 1.

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ "Д. А. ЦЕНОВ" – ДВИЩОВ

Таблица 1

Отчетна стойност, начислена амортизация и балансова стойност на ДМА към 31.12.2019 г.

Показатели	Сгради					Компютри, транспортни средства, оборудване				Стопански инвентар и др. ДМА	ДМА в процес на придобиване	Земни, горни и трайни насаждения	Общо дъ. и отрайни материални активи
	Административни сгради	Жилищни сгради, обществени и апартаменти	Почвени станции, хотели, уч. центри, оз. др. к-си	Други сгради	Общо	Компютри и хардуерно оборудване	Други машини, съоръжения, оборудване	Лесни автомобили	Други транспортни средства	Общо	Несвършено строителство, производство и основен ремонт	Прилежащи към сградите и свързаната земя	
Отчетна стойност													
Салдо към 1 януари	6 972 466	8 913 970	3 771 700	1 389 100	21 047 236	519 729	1 403 693	28 004	113 783	2 065 209	3 240	7 214 400	30 541 540
Новопридобити активи	61 962	0	0	0	61 962	65 810	226 855	0	0	292 665	58 722	0	413 349
Описани активи	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	61 962	0	61 962
Обезценка	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Салдо към 31 декември	7 034 428	8 913 970	3 771 700	1 389 100	21 109 198	585 539	1 630 548	28 004	113 783	2 357 874	0	7 214 400	30 892 927
Патридна амортизация													
Салдо към 1 януари	237 005	130 030	129 268	47 947	544 250	195 672	483 575	17 434	61 133	757 814	0	0	1 401 094
Начислена амортизация	118 899	65 007	64 098	23 660	271 604	127 403	150 326	3 256	16 318	297 303	0	0	597 272
Отписана амортизация	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Салдо към 31 декември	355 904	195 037	193 366	71 547	815 854	323 075	633 901	20 690	77 451	1 055 117	0	0	1 998 366
Балансова стойност към 31 декември	6 678 524	8 718 933	3 578 334	1 317 553	20 293 344	262 464	996 647	7 314	36 332	1 302 757	0	7 214 400	28 894 561

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ "Д. А. ЦЕНОВ" – СВИЩОВ

Отчетната стойност на напълно амортизираните активи е 305 948 лв., в т.ч. машини, съоръжения и оборудване – 233 507 лв. и стопански инвентар – 72 441,44 лв.

През 2019 г. не са начислявани амортизации на нефинансови дълготрайни активи, които трайно не се употребяват за срок по-дълъг от 12 месеца, с балансова стойност 7 523 470 лв.

Изменението на отчетната стойност на ДМА през периода е както следва:

Сгради:

- увеличение с 61 962 лв. в резултат на извършен основен ремонт на административна сграда – на стойност 3 240 лв., многофункционална спортна зала – на стойност 27 597 лв., факултетски корпус – на стойност 21 055 лв. и котелно ректорат – на стойност 10 070 лв.;

Компютри, транспортни средства, оборудване:

- увеличение на компютри и хардуерно оборудване с 65 810 лв. в резултат на придобити компютърни системи, чрез покупка - на стойност 60 683 лв. и получени дарения в натура - на стойност 5 127 лв.;

- увеличение на други машини, съоръжения, оборудване с 222 258 лв. в резултат на изградена система за централна климатизация, и с 3 059 лв. от получено дарение в натура.

Придобитите чрез дарения ДМА са оценени по справедлива стойност.

ДМА в процес на придобиване:

Към 31.12.2019 г. ДМА в процес на придобиване намаляват с 3 240 лв. в резултат на завършен основен ремонт.

Нематериалните дълготрайни активи са представени в баланса по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация. Нематериалните дълготрайни активи на Стопанска академия са програмни продукти и лицензи за програмни продукти с балансовата стойност (шифър 0020) към 31.12.2019 г. – 59 670 лв. През отчетния период отчетната им стойност е нараствала с 11 829 лв., от които придобити чрез покупка нови лицензи на стойност 8 632 лв. и прехвърлени от МОН лицензи на стойност 3 197 лв. Амортизацията за периода е в размер на 42 323 лв.

Краткотрайните материални активи (шифър 0031) към 31.12.2019 година са на обща стойност 276 064 лв., в т.ч.:

Материали - 119 611 лв., намаление за периода - 41 483 лв.;

Продукция - 75 813 лв., намаление за периода - 4 196 лв.;

Стоки - 80 640 лв., намаление за периода - 1 139 лв.

Общото изменение на КМА през отчетния период е намаление с 46 818 лв. Не е извършван преглед за обезценка.

Раздел Б. Финансови активи

Финансовите активи се формират от „Дялове и акции“ (шифър 0051), „Други вземания“ и „Парични средства по банкови сметки“.

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ "Д. А. ЦЕНОВ" – СВИЩОВ

Дялове, акции и други ценни книжа

Стопанска академия е едноличен собственик на капитала на две търговски дружества. През 2019 г. същите не са извършвали дейност. Към 31.12.2019 г. стойността на дяловете и акциите (шифър 0051) е 9 136 лв. Отчитането на дяловите участия се извършва по метода на собствения капитал.

Други вземания

Към края на отчетния период другите вземания по баланса на Стопанска академия са общо в размер на 45 743 лв. и нарастват с 71 672 лв. Включват вземания от клиенти, предоставени аванси, подотчетни лица и други вземания.

Вземания от клиенти

Към 31.12.2019 г. стойността им възлиза на 10 084 лв., в т. ч.:

- вземания от клиенти от страната - 21 345 лв. - увеличение за периода - 326 лв.;
- начислен коректив за вземания от бюджетни организации - 472 лв., намаление за периода - 116 лв.;
- начислен коректив за задължения към доставчици - местни лица - 3 262 лв., намаление за периода - 1 681 лв.;
- начислени провизии за непублични вземания срещу местни лица - (14 995) лв. - увеличение за периода - 326 лв.

Предоставени аванси

Към 31.12.2019 г. стойността им възлиза на 24 914 лв., в т. ч.:

вземания по аванси от доставчици в страната - 24 914 лв., намаление за периода - 21 318 лв.

Подотчетни лица

Към 31.12.2019 г. стойността им възлиза на 120 лв., в т. ч.:

вземания от подотчетни местни лица - 120 лв., без изменение за периода.

Други вземания

Към 31.12.2019 г. стойността им възлиза на 10 625 лв., в т. ч.:

разчети между бюджети, сметки и фондове за поети осигурителни вноски и данъци - 0,00 лв., намаление за периода -36 931 лв.

вземания от други дебитори - местни лица(финансиращи позиции) - 0,00 лв., намаление за периода -19 861 лв.;

- вземания от други дебитори - местни лица (приходно-разходни позиции) - 10 625 лв., намаление за периода - 9 235 лв.

Парични средства

Паричните средства по банкови сметки (шифър 0082) са 663 899,09 лв. и включват:

текущи сметки в левове, консолидирани в системата на единна сметка - 143 032,54 лв.;

текущи банкови сметки във валута - 520 866,55 лв.;

Изменението на паричните средства пряко 31.12.2018 г. е намаление в размер на (2 119 200) лв.

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ "Д. А. ЦЕНОВ" – СВИЩОВ

Пасиви

Раздел А „Капитал в бюджетни предприятия“.

Към 31.12.2019 г. разполагаемият капитал е 31 265 790 лв., акумулираното изменение на нетните активи от минали години е 1 179 252 лв. Изменението на нетните активи за текущия период е намаление с 2 159 683 лв. В съответствие с нормативната уредба и указанията на МФ към датата на съставяне на баланса не са извършвани процедури по приключване на приходните и разходните сметки.

Раздел Б „Пасиви и приходи за бъдещи периоди“.

Дългосрочни и краткосрочни задължения

Към 31.12.2019 г. Стопанска академия няма дългосрочни задължения.

Краткосрочните задължения включват задължения към доставчици, получени аванси, задължения за данъци, мита и такси, задължения към персонала и други краткосрочни задължения. За отчетния период намаляват общо с 271 540 лв.

Шифър 0522 Задължения към доставчици в краен баланс включва:

задължения към доставчици от страната – 123 377 лв., изменение за периода – увеличение с 108 894 лв.;

задължения към доставчици (приходни позиции) - 20 495 лв., увеличение за периода с 20 495 лв.

начислен коректив за задължения към доставчици в размер на 9 323 лв.

Шифър 0523 Получени аванси включва:

припадащата се част от платените такси за зимен семестър на учебната 2019/2020 г., в размер на 424 264 лв., изменение за периода – намаление с 34 171 лв.;

авансово платени суми от възложители за отпечатване на периодично издание, в размер на 2 083 лв.

Шифър 0525 Задължения за данъци, мита и такси включва:

начислен ДДС за месец декември 2019 г. в размер на 3518 лв.;

начислен данък върху приходите от стопанска дейност – 4 367 лв., изменение за периода – увеличение с 483 лв.;

начислен данък върху социалните разходи – 2 504 лв., изменение за периода – увеличение с 401 лв.;

начислени задължения за общински данъци и такси - 85 952 лв., изменение за периода – увеличение с 85 952 лв.

Шифър 0527 Задължения към персонала отразява депонирани заплати към 31.12.2019 г. в размер на 353 лв. и задължение по неизплатени 40 % (приложен чл. 245 от КТ) от заплатите за м. ноември 2019 г. в размер на 144 785 лв.

Шифър 0529 Други краткосрочни задължения включва:

разчети между бюджети, сметки и фондове за поети осигурителни вноски - 6 861 лв., дължима сума за 2019 г. при прилагане на системата за централизирано разплащане на задължителни осигуровки и ДДФЛ.

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ "Д. А. ЦЕНОВ" – СВИЩОВ

разчети със сметки за средства от Европейския съюз на бюджетни организации от подсектор "Централно управление" за постъпили и разходвани средства – 523 537 лв., изменение за периода – намаление с 579 894 лв.;

начислени лихви върху други задължения към местни лица – 1 223 лв., дължимата лихва за неизплатени заплати на персонала;

задължения към други кредитори местни лица – 3 670 лв., изменение за периода – намаление с 998 лв.

Провизии и отсрочени постъпления

Провизиите за бъдещи плащания към персонала са отразени по шифър 0531 в размер на 666 641 лв., изменение за периода – намаление с 83 428 лв.

Към 31.12.2019 г. Стопанска академия няма отсрочени помощи, дарения и трансфери.

ЗАДБАЛАНСОВИ АКТИВИ И БАСИВИ

Към 31.12.2019 г. чуждите дълготрайни активи използвани в дейността на СА-Свищов са в размер на 119 002 лв. и нямат изменение през отчетния период. Чуждите материални запаси за съхранение, разпределение и управление са в размер на 52 713 лв. и намаляват през 2019 г. с 4 261 лв.

Към 01.01.2019 г. наличните поети ангажменти са в размер на 1 338 028 лв. През отчетния период са възникнали ангажменти на стойност 1 987 358 лв. в отчетна област „Бюджет“ и на стойност 749 500 лв. в отчетна област „СЕС“. Реализирани са ангажменти в размер на 2 095 355 лв. в отчетна област „Бюджет“ и 750 675 лв. в отчетна област „СЕС“. Ангажиментите в края на периода намаляват в сравнение с началото и са в размер на 1 063 121 лв.

Получени гаранции и поръчителства са 50 622 лв. , изменението през периода е намаление с 9143 лв.

Новите задължения за разходи към 31.12.2019 г. са в размер на 2 846 030 лв., в т.ч.: 2 095 355 лв. в отчетна област „Бюджет“ и 750 675 лв. в отчетна област „СЕС“.

II. 2. ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ.

Признаването на приходите се осъществява при спазване изискванията и разпоредбите на НСС 18 „Приходи“ и съответния раздел на счетоводната политика на СА „Д. А. Ценов“. Отчитането на приходите е организирано по дейности, групи и параграфи на Единната бюджетна класификация и същевременно се отразяват по сметките от раздел 7 на сметкоплана на бюджетните предприятия.

Приходите се определят от справедливата стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение под формата на парични средства.

Възстановяването на надвнесени касови приходи (включително и от минали години) се отразява в намаление на съответния приходен параграф.

Всички дарения и други безвъзмездно получени суми се отчитат като приход в момента на получаването им. Към 31.12.2019 година няма неусвоени суми от дарения.

Авансовивите плащания от клиента не са приход, ако не са налице критериите за признаване на прихода от извършените услуги. Не се считат за приходи събраните суми от името на трети лица, като например застраховки и други, които се получават но не водят до увеличаване на нетните активи.

Получените застрахователни премии за настъпили застрахователни събития за имущество на Академията се отчитат на брутна основа като касови приходи и не се компенсират със стойността на застрахованите активи или извършените разходи т.е. не представляват възстановяване на разход.

Раздел А Приходи помощи и дарения.

Текущи приходи

Данъци, осигурителни вноски и приравнени на тях приходи включват сумата на преотстъпения данък върху приходите от стопанската дейност през 2019 г., в размер на 2 670 лв.

Приходите от услуги включват основно приходи от продажба на образователни услуги, реализирани под формата на получени такси за обучение на студенти, докторанти и специализанти. Като приход от платените такси за зимен семестър на учебната година се признава, припадащата се част от таксите до края на финансовата година, а разликата се отчита като задължение по аванси. В началото на следващата година, с начислената, за останалия период от зимния семестър сума, се намалява задължението и се отнася в приход за текущия отчетен период. В началото на 2019 година сумата призната като приход е в размер на 458 435 лв.

В СА се поддържа информация по видове приходи от стопанската дейност.

Приходи от наеми включват:

Приходи от наем на имущество в размер на 135 974 лв., в която сума са отразени и приходите от наеми в студентските общежития;

Приходи от наем на земя – 10 820 лв.

Приходи от лихви включват:

Приходи от лихви в левове по банкови сметки и депозити в страната – 36 лв.;

Приходи от лихви във валута по банкови сметки и депозити в страната – 64 лв.;

Приходи от лихви за просрочени вземания от наеми в студентско общежитие – 451 лв.

Като други текущи приходи са отчетени постъпленията от продажба на вторични суровини и възстановени суми по съдебни дела.

Продажби на нефинансови активи

Продажба на материали, стоки и продукция включва:

Приходи от продажби на продукция - 341 614 лв. изменение за периода - увеличение с 29 079 лв.;

Приходи от продажби на стоки - 77 246 лв., изменение за периода – намаление с 1 140 лв.

Като **коректив за приходи** са отчетени отчислените суми за данък върху приходите от стопанска дейност на бюджетните предприятия по ЗКПО.

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ “Д. А. ЦЕНОВ” – СВИЩОВ

Приходи от застрахователни обезщетения

Включва постъпили средства от застрахователи за настъпили застрахователни събития.

Приходи от помощи и дарения

Помощи и дарения от страната включват:

Получени парични дарения от страната – 1 202 лв., изменение за периода - намаление с 585 лв.;

Получени текущи дарения в натура от страната – 4 518 лв., изменение за периода - намаление с 585 лв.;

Получени капиталови дарения в натура от страната – 9 685 лв., изменение за периода – намаление с 19 908 лв.

Раздел Б. Разходи

Разходите се отчитат при спазване на принципа „текущото начисляване“ – за периода, през който се отнасят, независимо дали е извършено плащане.

На начислена база разходите се отчита по сметките от раздел 6 „Сметки за разходи“ от Сметкоплана на бюджетните организации и индивидуалния сметкоплан на Стопанска академия.

Текущи нелихвени разходи

Към 31.12.2019 г. текущите нелихвени разходи са 9 869 539 лв. 10 364 003 лв., което е с 494 464 лв. по-малко в сравнение с разходите към 31.12.2018 г.

Разходи за материали включват:

Разходи за материали	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.	Изменение лв.	Изменение %
Разходи за горива, вода и енергия	494 721,69	668 477,04	-173 755,35	-25,99%
Разходи за канцеларски материали	9 881,18	15544,07	-5 662,89	-36,43%
Разходи за храна	370 262,51	349168,84	21 093,67	6,04%
Разходи за медикаменти и лекарства	83,70	0	83,70	100,00%
Разходи за учебни материали и помагала	61 201,96	80503,67	-19 301,71	-23,98%
Разходи за постелен инвентар и раб. облекло	2 254,72	4214,26	-1 959,54	-46,50%
Разходи за строителни материали	1 381,76	9099,05	-7 717,29	-84,81%
Разходи за конс. и резервни части за хардуер	26 518,90	37149,34	-10 630,44	-28,62%
Разходи за други резервни части	2 327,67	1722,71	604,96	35,12%
Разходи за други материали	52 222,78	74331,22	-22 108,44	-29,74%
Всичко:	1 020 856,87	1 240 210,20	-219 353,33	-17,69%

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ "Д. А. ЦЕНОВ" – СВИЩОВ

Разходи за външни услуги и наеми включват:

Разходи за външни услуги и наеми	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.	Изменение лв.	Изменение %
Разходи за транспорт	5 638,00	1 622,66	4 015,34	247,45%
Разходи за пощенски и телекомуникационни услуги	26 079,67	28 817,75	-2 738,08	-9,50%
Разходи за квалификация и преквалиф. на персонал	1 236,00	4 334,26	-3 098,26	-71,48%
Разходи за поддръжка на софтуер	10 295,18	10 295,18	0,00	0,00%
Разходи за консултантски услуги	0,00	36 500,00	-36 500,00	-100,00%
Други разходи за външни услуги	28 800,00	162 446,03	-133 646,03	-82,27%
Разходи за наеми в страната	199 907,17	22 039,61	177 867,56	807,04%
Всичко:	271 956,02	266 055,49	5 900,53	2,22%

Разходите за амортизации включват:

Разходи за амортизации	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.	Изменение лв.	Изменение %
Разходи за амортизации на нематериални дълготрайни активи	42322,89	40397,76	1925,13	4,77%
Разходи за амортизация на сгради	271603,37	272399	-795,63	-0,29%
Разходи за амортизация на машини, съоръжения, оборудване	277729,15	323941,05	-46211,90	-14,27%
Разходи за амортизация на транспортни средства	19574,48	41868,31	-22293,83	-53,25%
Разходи за амортизация на стопански инвентар	28365,5	51134,04	-22768,54	-44,53%
Всичко:	639 595,39	729 740,16	-90 144,77	-12,35%

Разходите за възнаграждения на персонал включват:

Разходи за възнаграждения на персонала	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.	Изменение лв.	Изменение %
Разходи за заплати и възнаграждения на персонал по трудови и приравнени на тях правоотношения	6 296 493,08	6 377 057,74	-80 564,66	-1,26%
Разходи за заплати и възнаграждения на персонал по извънтрудови правоотношения	318 997,71	350 782,26	-31 784,55	-9,06%
Разходи за заплати и възнаграждения на чуждестранни лица	0,00	250,00	-250,00	-100,00%
Разходи за провизии за персонал	666 641,00	750 069,00	-83 428,00	-11,12%
Сторнирани разходи за провизии за персонал	-750 069,00	-711 883,00	-38 186,00	5,36%
Разходи за възнаграждения на персонал в натура	730,00	730,00	0,00	0,00%
Всичко:	6 532 792,79	6 767 006,00	-234 213,21	-3,46%

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ "Д. А. ЦЕНОВ" – СВИЩОВ

Разходи за осигурителни вноски включват:

Разходи за осигурителни вноски	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.	Изменение лв.	Изменение %
Разходи за осигурителни вноски за държавно обществено осигуряване	715 119,42	701 798,18	13 321,24	1,90%
Разходи за здравно осигуряване	295 585,03	291 030,07	4 554,96	1,57%
Разходи за допълнително задължително пенсионно осигуряване	144 561,41	138 168,07	6 393,34	4,63%
Всичко:	1 155 265,86	1 130 996,32	24 269,54	2,15%

Разходи за данъци и такси включват:

Разходи за данъци и такси	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.	Изменение лв.	Изменение %
Разходи за държавни такси	1 024,00	1 309,85	-285,85	-21,82%
Разходи за общински такси	108 823,91	107 617,88	1 206,03	1,12%
Разходи за съдебни такси в страната	0,00	35,00	-35,00	-100,00%
Разходи за държавни данъци	2 503,66	2 102,29	401,37	19,09%
Разходи за общински данъци	11 159,42	10 361,71	797,71	7,70%
Всичко:	123 510,99	121 426,73	2 084,26	1,72%

Разходи за командировки включват:

Разходи за командировки	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.	Изменение лв.	Изменение %
Разходи за командировки в страната	28 575,61	34 270,16	-5 694,55	-16,62%
Разходи за командировки в чужбина	15 977,23	26 076,26	-10 099,03	-38,73%
Всичко:	44552,84	60346,42	-15793,58	-26,17%

Разходи за застраховане и други финансови услуги включват:

Разходи за застраховане и др. финансови услуги	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.	Изменение лв.	Изменение %
Разходи за банково обслужване на сметки и плащания	3 704,65	1 219,56	2 485,09	203,77%
Разходи за застраховане	28 998,11	28 157,40	840,71	2,99%
Разходи за други финансови услуги и комисионни	289,30	70,87	218,43	308,21%
Всичко:	32 992,06	29 447,83	3 544,23	12,04%

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ “Д. А. ЦЕНОВ” – СВИЩОВ

Други нелихвени разходи включват:

Други нелихвени плащания	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.	Изменение лв.	Изменение %
Разходи за санкции и неустойки в страната	575,13	0,00	575,13	100,00%
Други разходи в страната (разходи за СБКО)	21 526,78	19 461,65	2 065,13	10,61%
Всичко:	22 101,91	19 461,65	-3 109,88	13,57%

Разходи за провизии за вземания включва сторнирани (възстановени) провизии за непублични вземания срещу местни лица (приходно-разходни позиции).

Балансова стойност на продадени нефинансови активи

Балансовата стойност на продадените нефинансови активи включва стойността на продадена продукция от студентските столове - 556 845 лв., стойността на продадена продукция от печатна база - 7 182 лв. и стойността на продадени стоки, в размер на 50 982 лв.

Разходи за лихви

Други разходи включват начислени лихви за забавени възнаграждения на персонала към 31.12.2019 г.

За отчетния период дейността на Академията е насочена към ефективно използване на ресурсите, оптимизиране на дейностите, предприемане на мерки за икономия на разходи и спазване на приоритетите по Закона за държавния бюджет.

Трансфери към домакинства

Трансферите към домакинства към 31.12.2019 г. включват:
разходи за стипендии на местни лица - 693 737 лв.;
разходи за стипендии на чуждестранни лица - 19 930 лв.

Субсидии и капиталови трансфери

Обхваща извършените разходи за членски внос на нестопански организации, в които членува Стопанска академия.

Разходи за активи, капитализирани в ДСД

Отчетените разходи са извършени за придобиване на книги за библиотеката на висшето училище.

Корективи на разходи и придобиване на активи

Корективът за придобиване на активи по стопански начин включва разходи за придобиване на материални запаси по стопански начин – продукция.

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ” – СВИЩОВ

Общо начислените разходи на Стопанска академия „Д. А. Ценов“, гр. Свищов през отчетния период са 10 641 480 лв. и са с 736 844 лв. по-малко от същите през 2018 г.

Раздел В. Трансфери между бюджетни организации

Отчетените трансфери включват:

касови трансфери от/за бюджети на бюджетни организации от подсектор "Централно управление" - 4 152 513 лв., изменение за отчетния период – намаление 645 793 лв.;

касови трансфери от/за сметки за средства от Европейския съюз на бюджетни организации от подсектор "Централно управление" - 191 092 лв.

Приписани трансфери м/у бюджетни организации / нето/ - 2670 лв. от преотстъпен данък върху приходите от стопанска дейност.

Раздел Г. Резултат от финансови операции

Отчетени са отрицателни курсови разлики от операции по покупко-продажба на валута - 396 лв.

Раздел Д. Преоценки и други събития

прехвърлени нефинансови дълготрайни активи от/към бюджетни организации от подсектор "Централно управление" - 3 197 лв.;

прехвърлени финансови активи (приходно-разходни позиции) от/към бюджетни организации от подсектор "Централно управление" - 11 318 лв.;

преоценки на финансови активи (финансиращи позиции) – 3 лв.;

намаление на материални запаси от други събития – бракувани активи – 1634 лв.

ОТЧЕТНА ГРУПА „СМЕТКИ ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕС“

В отчетната група са отразени получените и разходвани средства от Европейския съюз, администрирани от Национален фонд, други средства от ЕС и средства по други международни програми. Стопанска академия реализира проекти финансирани със средства по ОП „НОИР“, ОП „РЧР“, програма за трансгранично сътрудничество „ИНТЕРРЕГ V-A Румъния – България“, програма „ЕРАЗЪМ+“.

II. 3. Баланс

Актив

Раздел А. Нефинансови активи

Няма придобити финансови активи през отчетния период.

Раздел Б. Финансови активи

Други вземания

Включват разчети със сметки за средства от Европейския съюз на бюджетни организации от подсектор "Централно управление" за постъпили и разходвани средства – 523 537 лв.

Пасив

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ "Д. А. ЦЕНОВ" – СВИЩОВ

Раздел А. Капитал в бюджетни предприятия

Текущо през отчетния период не са извършвани процедури по приключване на приходните и разходни сметки със сметки от гр. 11 и гр. 12.

Акумулираното изменение на нетните активи от минали години е 1 025 554 лв. и нараства през периода с 763 837 лв., а изменението им за периода е +/- 529 596 лв.

II. 4. Отчет за приходите и разходите

Раздел А. Приходи помощи и дарения

Помощи и дарения от ЕС включва получени текущи помощи и дарения в размер на 55 617 лв.

Раздел Б. Разходи

Текущите нелихвени разходи са в размер на 492 593 лв., изменението за периода е намаление с 212 565 лв.

Трансферите за домакинства са в размер на 449 841 лв., изменението за периода е намаление с 95 042 лв.

Субсидиите и капиталовите трансфери към други лица включват:

субсидии и други текущи трансфери за нестопански организации в размер на 33 319 лв.;

други текущи помощи и трансфери за чуждестранни лица (предоставени аванси на партньори по проекти), в размер на 269 005 лв.

Раздел В. Трансфери между бюджетни организации

Отчетените трансфери включват:

касови трансфери от/за бюджети на бюджетни организации от подсектор "Централно управление" - +/- 191 342 лв.;

касови трансфери от/за сметки за средства от Европейския съюз на бюджетни организации от подсектор "Централно управление" – 858 886 лв.

ОТЧЕТНА ГРУПА „ДРУГИ СМЕТКИ И ДЕЙНОСТИ“

II. 5. Баланс

Актив

Раздел А. Нефинансови активи

Включва:

активи с историческа и художествена стойност с балансова стойност 138 320 лв., без изменение за отчетния период;

книги в библиотеките с балансова стойност 853 361 лв., изменение за отчетния период – учеличение с 22 650 лв.

Раздел Б. Финансови активи

Включва парични средства в набирателна сметка в размер на 63 070 лв.

Пасив

Раздел А. Капитал в бюджетни предприятия

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ "Д. А. ЦЕНОВ" – СВИЩОВ

Текущо през отчетния период не са извършвани процедури по приключване на приходните и разходни сметки със сметки от гр. 11 и гр. 12.

Акумулираното изменение на нетните активи от минали години е +/- 969 031 лв. и нараства през периода с 42 996 лв., а изменението им за периода е +/- 22 650 лв.

Другите краткосрочни задължения са в размер на 63 071 лв. и се формират от временни депозити, гаранции и други чужди средства от местни лица.

II. 6. Отчет за приходите и разходите

Раздел А. Приходи помощи и дарения

Помощи и дарения от страната включва получени дарения в библиотеката на академични издания.

Раздел Б. Разходи

Разходи за активи капитализирани в ДСД – отчетен коректив - /-/12 728 лв.;

Прехвърлени нетни активи м/у бюджетни организации в резултат на библиотечен книгообмен – 1 569 лв.;

Раздел Д. Преоценки и други събития

Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития - депозирани издания и дисертации в академичната библиотека – 7 239 лв.;

Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития – отчислени книги от библиотечния фонд – 361 лв.

Във финансовият отчет на Стопанска академия „Д. А. Ценов“, гр. Свищов е включена информация за всички известни ни към 31.12.2019 г. балансови вземания и задължения, съответно приходи и разходи, и е отразена (начислена) информация за задбалансовите вземания и задължения, в т. ч. за поетите ангажименти за разходи (наличности и потоци) и за възникналите нови задължения за разходи – потоци.

Гл. счетоводител:

/Валерий Александров/

Ректор:

/Доц. д-р Иван Марчевски/

